

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 10. dec. 2017

Kirkedag: 2.s.i adv./B

Tekst: Mal 3,1-3; Jak 5,7-8; Matt 25,1-13

Salmer:

SK: 87 * 268 * 271 * 275

LL: 87 * 612 * 268 * 271 * 473 * 275

Kære Esther og Michael

Det vil glæde os at se Jer til bryllup.....

Sådan omtrent stod der i en indbydelse, vi modtog hjemme hos os i efteråret 2016. Men en sådan indbydelse betyder jo ikke bare, at man kan se frem til en god oplevelse og en masse gratis mad. Det betyder også en masse arbejde. Arbejde i form af indkøb af gave, i nogle tilfælde også af indkøb af nyt tøj til konen, for hun har sikkert ikke noget, hun ikke har haft på før. Jeg vidste faktisk ikke, at kjoler var engangsemballage. Det betyder også forberedelse af tale eller sang eller andet, sikkert alt efter, hvad ens forhold til brudeparret er. For selvfølgelig skal dagen være en festlig dag for parret, og det går jeg ud fra, at alle gæsterne vil gøre deres til. Og brudeparret har sikkert også forventninger til diverse festlige indslag. Brudeparret vil nok blive noget skuffet, hvis alle gæsterne bare sætter sig og spørger om ikke vi snart skal have noget at spise, og derefter siger tak for mad og går hjem. Brudeparret har forventninger. Og gæsterne går ind i disse forventninger, lidt som en pligt, men en pligt, der er omsvøbt i glæde. I glæden over og for parret. Selvfølgelig er der forskellige skikke og traditioner desangående i de enkelte familier.

I lignelsen, Jesus fortæller, er der også skikke og traditioner i forhold til brylluppet. I kirkens lange historie er der virkelig

spekuleret over, hvad denne lignelse skal betyde, hvordan den skal forstås. Al den teologi, der er kommet ud af dette, kan groft deles i tre grupper. De to af dem er helt ude i hampen. Da teologerne jo ofte også er præster, er deres opfattelser bragt ud til menighederne, og derved er også mange mennesker blevet vildledt gennem deres lære og forkyndelse.

Den ene gruppe, eller den ene forståelse af lignelsen, har oftest sit hjemsted blandt kirkens mere fromme mennesker, og hermed både blandt lærde og læge kristne mennesker. Heri er to tendenser. 1) Alle led i lignelsen bliver tolket og tydet, i fagsprog hedder det at læse lignelsen allegorisk. Der tolkes åndeligt på stort set hvert eneste led i lignelsen. Her vil jeg blot fremhæve lamperne og olien, da det bliver for omfattende at tage det hele frem, og det er alligevel forkert. Men lampen og olien er værd at fremhæve, fordi det er også her, den anden tendens finder sit tyngdepunkt. Den anden tendens tolker ikke allegorisk, men havner alligevel med lamperne og olien som tyngdepunkt.

Nogle af pigerne har olie nok; mens andre ikke har. Olien bliver i mange tilfælde tolket som tro. Nogle piger har tro, mens andre piger ikke har. Problemet er imidlertid, at alle pigerne har tro, men nogle har tro *nok*. Og det er dette lille 'nok', der er så forfærdeligt. Hvis man forstår lignelsen isoleret, kan man måske med lidt teologisk krumspring få det hele til at hænge sammen, men ikke, hvis man ser lignelsen i sammenhæng med hele Jesu forkyndelse. For så handler det lige pludselig om den enkelte piges tros-formåen. Kort sagt, så kommer hun med ind til festen, hun kommer med ind i Himlen, hvis hun har tro nok. Det bliver fortjeneste. Men intet sted i evangelierne er Guds nåde en fortjeneste. Intet sted er troen en magisk kraft. Al forkyndelse eller bibelforståelse, som ender med at gøre menneskers tros-formåen, -evne, -indsats til en

forudsætning for Guds nåde, bør afvises som værende falsk lære. Det ses alene af det faktum, at Guds nåde er i verden ved ham, der fortæller lignelsen, ham om hvem Johannes i begyndelsen af sit evangelium siger, at han kom til sine egne, men hans egne tog ikke imod ham. De troede ham ikke. Men han kom alligevel. Læser man lignelsen som en fortælling om, at det gælder om at have tro nok, så læser man noget ind i lignelsen, den ikke selv er garant for, og Jesus slet ikke.

Den anden gruppe af opfattelser af lignelsen, der også er helt ude i hampen, kan også finde på at læse lignelsen allegorisk, men læser ofte en hel masse ekstra ind i lignelsen. Det vælter ud med forklaringer og indskud og indvendinger for at gøre lignelsens pointe spiselig for os. For den er højst uappetitlig. Der er mennesker, der ikke kommer med ind i Himmeriget. Nej, det er der ikke, hævdes det. De kommer alle sammen med ind i sidste ende, de har bare forskellige indgange derind, og de har forskellige oplevelser af at komme ind, og det sker på forskellige tidspunkter og op og ned ad døre os stolper. Det siger lignelsen ikke noget om; det siger Jesus intet om nogle steder, og det gør heller ikke resten af NT, eller Bibelen i det hele taget. I denne kategori af opfattelsen af lignelsen, er den ofte heller ikke fortalt af Jesus. I hvert tilfælde ikke som vi har den i Matthæusevangeliet. Den er enten skrevet af Matthæus, eller Matthæus har udeladt eller ændret væsentlige elementer, som nutidens teologer og bibellæsere så heldigvis er klogere på og selv kan læse ind i teksten. For det kan ganske enkelt ikke være rigtigt, at Jesus har sagt sådan noget vås: at der er nogle, der ikke kommer med ind til festen. I denne forståelse af lignelsen betyder tro til gengælde ikke en døjt. Det er totalt ligegyldigt. Det handler om Guds kærlighed, og i Guds kærlighed kan Gud ganske enkelt ikke finde på, ikke at åbne for alle, der banker på. Ja, der er mennesker i denne opfattelse, der mener, at det er ikke engang nødvendigt at banke på, for

alle kommer i Himmeriget. Alle skal ind i Himlen, om de så vil det eller ej. De har bare at makke ret og se at komme indenfor.

Jeg synes ærlig talt, at denne fremstilling og opfattelse af Guds kærlighed gør Gud ualmindelig ukærlig. Den udvander totalt kærlighedsbegrebet. Og i så fald så kan jeg faktisk ikke forstå, hvad vi overhovedet skal med kristendommen. Hvad skal vi med kirken og dens forkyndelse, sakramenterne og tidligt op søndag morgen og hele molevitten. Det er da et resursepild af den anden verden. Giv kirkeskatten til nødhjælp i stedet for til vedligeholdelse af middelalderlige kirkebygninger og præstelønninger. Hvis vi alligevel tvinges ind i Himlen til slut, kan det så ikke være ligegyldigt, om vi kender Gud inden. Vi lærer Ham jo nok at kende i Himlen, da den jo varer evigt.

Hvis man som bibellæser er tilhænger af de indtil nu nævnte opfattelser af lignelsen, så kan jeg kun opfordrer til, at man revurderer sin opfattelse, for man ender med nogle gevaldige forklaringsproblemer. Man ender med at måtte sige: Sådan siger Jesus ifølge mig. Og man ender med en Jesus-forkyndelse, der ikke hænger sammen i sin helhed.

Jeg tror, at der er en tredje måde at læse lignelsen på. Og det er at læse den bogstaveligt som et ord af Jesus. I så fald er det en i kærlighed udtalt opfordring til at have forventning og være rede. For som brudgommen kommer og folkene, brudepigerne, slutter sig til optoget for at gå med ind i bryllupssalen, sådan vil Jesus komme og tage alle de forventningsfulde og rede med sig. Jesus opfordrer til at holde sig rede i forventning, også selv om det skulle trække ud. Det er en i kærlighed udtalt advarsel om, at har vi ikke forventning, og er vi ikke rede, så vil vi komme til en lukket dør. Det ville være højst ukærligt af Jesus, hvis han ikke fortalte om de faktiske forhold og konsekvenser, og så ikke ville tage os med og lukke os ind, bare fordi vi lige

missede noget. Men nu advarer han os. Han siger det, som det er! Han kommer igen en dag.

Jeg tror, at når Jesus fortæller disse ting, så tager han os i hånden og siger kærligt til os, at det kan godt være, det trækker ud med den endelige forløsning og fuldendelse af Guds riges herlighed. Men den sker! Hav forventning og vær rede.

Det er at leve i tro. Ikke i tro *nok*, men i tro. Da jeg nåede hertil i mine tanker om dagens evangelium, måtte jeg holde pause. Holde pause og tænke på mig selv. Hvis Jesus spørger mig, om jeg har tro nok til at komme med ind i Himmelen, så må jeg sige nej. Men jeg tror, at Jesus er Guds Søn, sandheden om Gud og verdens frelser. Og Jesus har selv sagt, at ”enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.”

Jeg tror, at vores problem med sådanne lignelser af Jesus er, at Gud Herren har givet sig til kende for os i menneskets skikkelse, krybbebarnet Jesus Kristus. Men det gør ikke Gud menneskelig. Men jeg tror, at vi alt for ofte gør Gud menneskelig. Og det er højst umenneskeligt, at udelukke nogle fra det gode selskab, synes vi mennesker, der ellers ikke holder os tilbage for at tale om os og de andre. Men Gud er ikke menneskelig – og Gud ske lov for det! Gud er Gud og skal ikke spørge os om lov eller spørge om, hvad vi synes. I så fald ville vi også totalt miste det helt grundlæggende: Jesus haver det alt fuldbragt, som vi synger til sidst. I tro på det, må vi have forventning om at komme med ind i Himmelen. At have forventning og tro er at våge og være klar til festen, selv om vi ikke kender dagen eller timen. Men Herren kommer at hente sin brud hjem til sin himmelske fred.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen